

Överenskommelse om Familjeskydd i Avgiftsbestämd KollektivAvtalad Pension (AKAP- KR)

Parter

Arbetsgivarsidan

Sveriges Kommuner och Regioner och Sobona – Kommunala Företagens
Arbetsgivarorganisation

Arbetstagarsidan

Svenska Kommunalarbetareförbundet, OFRs förbundsområden Allmän
kommunal verksamhet, Hälso- och sjukvård, Läkare samt Lärare jämte i
förbundsområdena ingående organisationer samt AkademikerAlliansen och till
AkademikerAlliansen anslutna riksorganisationer.

§ 1 Innehåll m.m.

Parterna träffade den 17 december 2021 överenskommelse om ändringar i
Avgiftsbestämd KollektivAvtalad Pension (AKAP-KR).

Parterna har nu träffat överenskommelse om att tillföra Familjeskydd som bilaga
8 till AKAP-KR i lydelse enligt bilaga till detta förhandlingsprotokoll.

§ 2 Giltighet

Parterna är överens om att Familjeskydd i enlighet med denna överenskommelse
gäller från och med den 1 januari 2024 och tills vidare.

§ 3 Avslutning

Förhandlingarna förklaras avslutade.

Vid protokollet

.....

Justeras

För **Sveriges Kommuner och Regioner**

.....

För **Sobona – Kommunala Företagens Arbetsgivarorganisation**

.....

För **Svenska Kommunalarbetareförbundet**

.....

För **OFRs förbundsområde Allmän kommunal verksamhet**
jämfte i förbundsområdet ingående organisationer

.....

.....

Vision

Akademikerförbundet SSR

För OFRs förbundsområde Hälso- och sjukvård
jänte i förbundsområdet ingående organisationer

.....

För OFRs förbundsområde Läkare
jänte i förbundsområdet ingående organisationer

.....

För OFRs förbundsområde Lärare
jänte i förbundsområdet ingående organisationer

.....

För AkademikerAlliansen
och till AkademikerAlliansen anslutna riksorganisationer

.....

Bilaga till förhandlingsprotokoll 2023-10-24

AKAP-KR, bilaga 8, ges följande lydelse fr o m 1 januari 2024.

Familjeskydd vid arbetstagarens dödsfall

§ 1 Försäkringsvillkor och försäkringsgivare

Försäkring för familjeskydd för arbetstagare som i enlighet med Avgiftsbestämd Kollektivavtalad Pension (AKAP-KR) omfattas av familjeskydd meddelas av KPA Tjänstepensionsförsäkring AB (publ.) med organisationsnummer 516401-6544, och enligt villkoren i AKAP-KR. Styrelsen för KPA Tjänstepensionsförsäkring AB har sitt säte i Stockholm och huvudkontorets adress är Bohusgatan 14, 106 85 Stockholm. Ytterligare bolagsinformation finns på bolagets hemsida.

Försäkringsvillkoren följer av AKAP-KR § 9a Familjeskydd vid arbetstagarens dödsfall.

Försäkringsvillkoren är gällande från och med 1 januari 2024.

§ 2 Försäkringsavtal

Försäkringsavtal om Försäkring för familjeskydd för arbetstagare som omfattas av AKAP-KR tecknas genom anmälan till KPA Tjänstepensionsförsäkring AB av en arbetsgivare som genom kollektivavtal är skyldig att teckna och vidmakthålla sådan försäkring. Tiden för KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs ansvar samt försäkringsavtalets giltighet räknas från och med den dag då arbetsgivaren blev bunden av kollektivavtalet. Försäkringsavtalet gäller tills vidare.

Ett försäkringsavtal kan inte sägas upp av någon part så länge arbetsgivaren är bunden av ett kollektivavtal som medför en skyldighet att teckna och vidmakthålla familjeskydd för arbetstagare som omfattas av AKAP-KR hos KPA Tjänstepensionsförsäkring AB.

Om arbetsgivaren inte är bunden av ett sådant kollektivavtal som anges i första stycket gäller en uppsägningstid för arbetsgivaren och KPA Tjänstepensionsförsäkring AB av tre kalendermånader. Föreligger särskilda skäl kan KPA Tjänstepensionsförsäkring AB medge en kortare uppsägningstid.

Om arbetsgivaren inte är bunden av ett sådant kollektivavtal som anges i första stycket, upphör – vid utebliven inbetalning av försäkringspremie – försäkringsavtalet att gälla en månad efter det att KPA Tjänstepensionsförsäkring AB sânt uppsägningen till arbetsgivaren.

Försäkringspremien betalas av arbetsgivaren. Försäkringspremien för försäkringsåret beräknas genom att multiplicera premiesatsen för detta år med den sammanlagda pensionsgrundande lönen, för samtliga arbetstagare hos arbetsgivaren, för uppgiftsåret. I de fall där försäkringen på grund av försäkringsavtalets ikraftträdande eller upphörande gäller under en del av försäkringsåret, tas för sådant år ut försäkringspremie för det antal kalendermånader försäkringen ska gälla.

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB har rätt att ändra debiterad premie om rapporterad pensionsgrundande lön för uppgiftsåret är felaktig eller om pensionsgrundande lönen på grund av ökning eller minskning av arbetsgivarens verksamhet under försäkringsåret skulle korrigerats under förutsättning dels att KPA Tjänstepensionsförsäkring AB fått kännedom om felaktigheten eller korrigeringen före september månads utgång försäkringsåret, dels att rättelsen innebär en ändring med antingen minst 0,25 prisbasbelopp eller minst 25 procent i jämförelse med tidigare debiterad försäkringspremie.

§ 3 Försummelse

Har arbetsgivare inte betalt försäkringspremien i rätt tid åligger det denne att till KPA Tjänstepensionsförsäkring AB betala:

- a. förfallen försäkringspremie,
- b. ränta enligt räntelagen, och
- c. indrivningskostnader.

Har arbetsgivare, som enligt kollektivavtal är skyldig att teckna försäkring, inte gjort detta från i kollektivavtalet angiven tidpunkt, åligger det denne att till KPA Tjänstepensionsförsäkring AB betala:

- a. försäkringspremie från den dag då försäkring enligt kollektivavtal skulle ha tecknats,
- b. ränta enligt räntelagen, och
- c. indrivningskostnader.

Underlåter arbetsgivare, som enligt kollektivavtal är förpliktad därtill, att teckna försäkring hos KPA Tjänstepensionsförsäkring AB, äger Pensionsnämnden för arbetstagare som omfattas av AKAP-KR vid vite av belopp som nämnden bestämmer, förelägga arbetsgivaren att fullgöra sina skyldigheter enligt kollektivavtalet inom av nämnden angiven tid.

Fråga om utdömning av förfallet vite avgörs av Skiljenämnden för AKAP-KR. Utdömt vite tillfaller KPA Tjänstepensionsförsäkring AB.

§ 4 Garanti

Är arbetsgivaren genom kollektivavtal skyldig att teckna och vidmakthålla Försäkring för Familjeskydd för arbetstagare som omfattas av AKAP-KR hos KPA Tjänstepensionsförsäkring AB men försummat detta och har arbetstagaren arbetat inom kollektivavtalets tillämpningsområde, utges – vid försäkringsfall – försäkringsersättning i samma utsträckning som om försäkringsavtal träffats och varit gällande.

§ 5 Försäkrad

Försäkrad är den arbetstagare som omfattas av AKAP-KR.

§ 6 Förmånstagare

Förmånstagare är den eller de efterlevande som enligt AKAP-KR har rätt till familjeskydd.

§ 7 Rätt till familjeskydd

En arbetstagares efterlevande har enligt dessa försäkringsvillkor rätt till:

- Familjeskydd vid arbetstagarens dödsfall till efterlevande vuxen och
- Familjeskydd vid arbetstagarens dödsfall till efterlevande barn.

§ 8 Familjeskydd vid arbetstagarens dödsfall

En arbetstagares (försäkrads) efterlevande har rätt till familjeskydd (försäkringsersättning) om arbetstagaren avlider:

- a. under tid då han eller hon är anställd,

b. under tid då han eller hon får ersättning från av arbetsgivaren tecknad AGS-KL eller får arbetsskadelivränta som samordnas med sjuk- eller aktivitetsersättning.

Rätten till familjeskydd vid arbetstagarens dödsfall gäller också om arbetstagaren avlider under tid då han eller hon är sjuk utan att vara anställd, men vid fortsatt sjukdom skulle fått ersättning från av arbetsgivaren tecknad AGS-KL,

c. under tid då han eller hon får särskild avtalspension, eller

d. inom sex månader efter det att arbetstagarens anställning upphört.

En arbetstagares efterlevande har inte rätt till familjeskydd enligt punkterna b) – d) om arbetstagaren vid tidpunkten för dödsfallet hade en annan anställning med pensionsrätt och arbetstagaren genom den anställningen hade motsvarande efterlevandeskydd.

För en och samma avliden kan det högst utges ett familjeskydd enligt AKAP-KR, detta oavsett om arbetstagaren hade fler än en kommunal anställning som var och en innebär att den avlidne uppfyller dessa försäkringsvillkor.

§ 9 Familjeskydd till efterlevande vuxen

Familjeskydd till efterlevande vuxen betalas ut till arbetstagarens make, om han eller hon stadigvarande bodde tillsammans med arbetstagaren vid tidpunkten för dödsfallet, och:

a. då stadigvarande bodde tillsammans med barn under arton år, som någon av eller båda makarna hade vårdnaden om, eller

b. utan avbrott bott tillsammans med arbetstagaren sedan minst fem år före tidpunkten för dödsfallet.

Med efterlevande make jämställs registrerad partner enligt den tidigare gällande lagen (1994:1117) om registrerat partnerskap.

Med efterlevande make jämställs också den ogifta person som stadigvarande bodde tillsammans med den ogifte arbetstagaren vid hans eller hennes död, och:

c. som tidigare varit gift eller registrerad partner med arbetstagaren, eller

d. har eller har haft barn, eller då väntade barn med arbetstagaren.

En efterlevande vuxen har inte längre rätt till familjeskydd om han eller hon gifter sig, eller stadigvarande bor tillsammans med någon, som den efterlevande har varit gift eller registrerad partner med, eller har eller har haft barn med.

§ 10 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande vuxen

En efterlevande vuxen, med rätt till familjeskydd till efterlevande vuxen enligt ovan, har rätt till förmån i fem års tid.

Från och med månaden efter att den försäkrade arbetstagaren avlidit och fram till och med slutet av samma år motsvarar den månatliga förmånens värde 0,8 inkomstbasbelopp delat med tolv. För arbetstagare med en pensionsgrundande lön överstigande tre inkomstbasbelopp ska den månatliga förmånen för detta år ökas med 0,3 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Familjeskydd till efterlevande vuxen ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

Pensionsgrundande lön utgörs av det underlag som framgår av § 2 AKAP-KR. Om den pensionsgrundande lönen understiger den vid dödsfallet överenskomna fasta månadslönen multiplicerat med sex utgörs underlaget istället av den fasta månadslönen multiplicerat med sex.

Om arbetstagaren vid dödsfallet hade rätt till månadsersättning enligt AGS-KL eller arbetsskadeliivränta som var samordnad med sjuk- eller aktivitetsersättning ska underlaget utgöras av den fasta månadslön som gällde vid den tidpunkt då arbetstagaren fick rätt till denna förmån. Detta underlag ska räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet från sistnämnda tidpunkt fram till dödsfallet samt därefter multipliceras med sex.

Rätten till förmån för inkomstdelar över nivån tre inkomstbasbelopp, i de fall den avlidne hade fler än en kommunal anställning som var och en innebär att den avlidne uppfyller dessa försäkringsvillkor, bestäms med utgångspunkt i det underlag som anställningarna motsvarar gemensamt.

§ 11 Familjeskydd till efterlevande barn

Familjeskydd till efterlevande barn betalas ut till arbetstagarens arvsberättigade barn till och med månaden innan barnet fyller arton år.

Rätten till familjeskydd till efterlevande barn gäller även för den tid då barnet har rätt till barnpension enligt socialförsäkringsbalken.

Rätt till familjeskydd till efterlevande barn har även det utländska barn som arbetstagaren med socialnämndens medgivande tagit emot i sitt hem i Sverige för vård och fostran i adoptionsyfte.

§ 12 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande barn

Ett efterlevande barn, med rätt till familjeskydd enligt ovan, har, från och med månaden efter att den försäkrade arbetstagaren avlidit och fram till och med slutet av samma år, rätt till en månatlig förmån motsvarande 0,5 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Det sammanlagda månatliga förmånsvärdet av familjeskydd till efterlevandes samtliga barn kan dock aldrig överstiga värdet av 1,5 inkomstbasbelopp, det år dödsfallet inträffade, delat med tolv.

Vid fler än tre efterlevande barn bestäms den månatliga förmånens värde till vart och ett av de efterlevande barnen till motsvarande en tolftedel av värdet av 1,5 inkomstbasbelopp året då den försäkrade arbetstagaren avled delat med antalet efterlevande barn med rätt till familjeskydd till efterlevande barn, därefter årligen uppräknat med förändringen av prisbasbeloppet.

Om ett efterlevande barn till en arbetstagare framställer anspråk på familjeskydd till efterlevande barn först efter det att sådan förmån har börjat betalas ut, ska redan utbetalda förmåner inte omfördelas mellan barnen.

Familjeskydd vid arbetstagarens dödsfall till efterlevande barn ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 13 Utbetalning av förmåner

Familjeskyddet betalas ut till den försäkrades efterlevande månadsvis, senast en månad efter det att KPA Tjänstepensionsförsäkring AB tagit emot ett fullständigt underlag för utbetalningen. Utbetalning av familjeskydd beskattas som inkomst av tjänst. KPA Tjänstepensionsförsäkring AB gör avdrag för preliminär skatt.

Arbetsgivaren bör i möjligaste mån bevaka och kontrollera om den försäkrade avlider och skriftligen eller på annat sätt anmäla dödsfall till KPA Tjänstepensionsförsäkring AB. Även den som vill göra anspråk på försäkringsersättning kan anmäla dödsfall till KPA Tjänstepensionsförsäkring AB.

Om anställningen upphört och den försäkrade omfattas av familjeskydd, ska den som gör anspråk på försäkringsersättningen, anmäla dödsfall till KPA Tjänstepensionsförsäkring AB.

När anmälan inkommit till KPA Tjänstepensionsförsäkring AB, anses KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ha fått kännedom om dödsfallet.

För att rätten till försäkringsersättning ska kunna bedömas ska den som gör anspråk på försäkringsersättningen lämna de uppgifter som begärs av KPA Tjänstepensionsförsäkring AB samt låta KPA Tjänstepensionsförsäkring AB hämta in uppgifter om den försäkrade från nuvarande och tidigare arbetsgivare, Skatteverket, Försäkringskassan eller någon annan försäkringsinrättning.

Om förmånstagare lämnar oriktiga uppgifter som leder till att för högt familjeskydd utbetalas, kan det för högt utbetalda beloppet avräknas från kommande utbetalningar eller helt eller delvis återkrävas. Detta gäller under förutsättning att förmånstagaren insett eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga. KPA Tjänstepensionsförsäkring AB kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet. Arbetsgivaren kan besluta att en efterlevande helt eller delvis inte ska ha rätt till familjeskydd med anledning av att han eller hon uppsåtligen har framkallat arbetstagarens död. Omständigheterna ska vara sådana som anges i 12 kap. 8 § första stycket i försäkringsavtalslagen.

§ 14 Preskription

Familjeskydd gäller utan hinder av försäkringsavtalslagens bestämmelser om preskription.

§ 15 Personuppgifter

För att fullgöra åtagande enligt ingånget försäkringsavtal måste KPA Tjänstepensionsförsäkring AB behandla och registerföra personuppgifter. Vid behandling av sådana uppgifter gäller General Data Protection Regulation (GDPR). Behandlingen av personuppgifter sker för ändamål som är nödvändiga i verksamheten. Uppgifterna behandlas med sekretess, i enlighet med KPA Tjänstepensionsförsäkring ABs etiska regler. De personuppgifter som kan komma att behandlas avser bland annat namn, personnummer, civilstånd, anställningsförhållanden och kontaktuppgifter.

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB kan behöva inhämta uppgifter från andra organisationer och myndigheter, och uppgifterna kan även komma att uppdateras genom externa register som exempelvis Statens Personadressregister (SPAR).

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ska registerföra uppgifterna så länge KPA Tjänstepensionsförsäkring AB behöver dem för att uppfylla det ändamål för vilka de har samlats in. Därefter ska KPA Tjänstepensionsförsäkring AB radera uppgifterna.

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB kan vara skyldig att enligt lag lämna ut personuppgifter till myndigheter. KPA Tjänstepensionsförsäkring AB kan även behöva lämna ut vissa personuppgifter till återförsäkringsbolag. Om uppgifterna överförs till land utanför Europeiska Unionen ska KPA Tjänstepensionsförsäkring AB säkerställa att sådan överföring överensstämmer med lag.

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB kan även behöva hantera uppgifterna för att fullgöra rättslig förpliktelse, för att fastställa, göra gällande eller försvara ett rättsligt anspråk eller när KPA Tjänstepensionsförsäkring AB har ett berättigat intresse av att hantera personuppgifter.

Försäkrad har rätt att få information om vilka uppgifter KPA Tjänstepensionsförsäkring AB behandlar och registerför samt vilka uppgifter som överförs till annan part. Försäkrad har rätt att få felaktiga uppgifter rättade samt invända mot den behandling KPA Tjänstepensionsförsäkring AB utför. Försäkrad har även rätt att inte klagomål till ansvarig tillsynsmyndighet.

§ 16 Marknadsföring av försäkringsprodukter

KPA Tjänstepensionsförsäkring AB får inte använda tillgången till personuppgifterna för marknadsföring av andra försäkringsprodukter, oavsett om det sker i anslutning till information om familjeskyddet eller vid annat tillfälle.

§ 17 Force majeure

Om utbetalning eller utredning rörande försäkringsfall fördröjs på grund av krig, politiska oroligheter, myndighets åtgärd, stridsåtgärd i arbetslivet eller liknande är varken KPA Tjänstepensionsförsäkring AB eller arbetsgivaren ansvarig för förlust som härigenom kan uppkomma för den som äger rätt till försäkringsersättning.

§ 18 Krigsförhållanden

Lagen (1999:890) om försäkringsverksamhet under krig eller krigsfara med mera gäller vid krigsförhållanden som avses i lagen.

§ 19 Tolkning och tillämpning

Pensionsnämnden för AKAP-KR, KAP-KL och PFA fungerar som ett rådgivande organ åt KPA Tjänstepensionsförsäkring AB vid tolkning och tillämpning av dessa försäkringsvillkor.

På begäran av part i AKAP-KR eller KPA Tjänstepensionsförsäkring AB ska fråga som rör tolkning eller tillämpning av dessa försäkringsvillkor underställas Pensionsnämnden enligt § 14, AKAP-KR för utlåtande.

Även enskild som gör anspråk på försäkringsersättning kan begära att KPA Tjänstepensionsförsäkring AB anmäler ärendet till Pensionsnämnden enligt § 14, AKAP-KR.

§ 20 Tvister

Tvist om tolkning eller tillämpning av dessa försäkringsvillkor handläggs enligt villkoren i AKAP-KR §§ 16–17.